

Wojciechowski, Jerzy S.

Organizacja Przynsposobienia Wojskowego Konnego Krakusów. I faza

"Zeszyt Naukowy Muzeum Wojska", 10, 1996, s.
[47]-54

Zdigitalizowano w ramach projektu pn. Budowa platformy "Podlaskie Czasopisma Regionalne", dofinansowanego z programu „Społeczna odpowiedzialność nauki” Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (umowa SONB/SP/465121/2020).

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Udostępniono do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jerzy S. WOJCIECHOWSKI
Lublin

Organizacja Przysposobienia Wojskowego Konnego "Krakusów". I faza

Ostatnim rodzajem kawalerii, jaki powstał w II Rzeczypospolitej było Przysposobienie Wojskowe Konne *Krakusi*.

Współtwórcami tej formacji byli: rtm. rez. 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich Jarosław Garliński - członek Stowarzyszenia Rezerwistów i Byłych Wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej i rtm. rez. 12 Pułku Ułanów Podolskich Stanisław Młodziański - dowódca I Batalionu Przysposobienia Wojskowego Ziemi Łęczyckiej¹.

Rtm. Garliński, który w 1920 r. służył w kawalerii Armii Ochotniczej, wykorzystując swe doświadczenie z tego okresu, a jednocześnie będąc prezesem Okręgu Południowo-Poznańskiego St. Rez. i B. Wojsk. w Ostrowie Wielkopolskim, przystąpił do organizowania nowej formacji konnej na terenie powiatu ostrowieckiego w 1927 r. W ciągu roku przy pomocy kolegów - oficerów rezerwy kawalerii i Związku Ziemian udało mu się sformować dywizjon kawalerii oparty na ochotniczym zaciągu. Do jego pododdziału należeli tylko ci, którzy byli właścicielami koni typu zbliżonego do wojskowego i w jakiś sposób byli związani z formacjami broni jezdnych.

Publicznie po raz pierwszy ten pododdział kawalerii został oficjalnie przedstawiony Prezydentowi Rzeczypospolitej prof. Ignacemu Mościckiemu i przedstawicielom Ministerstwa Spraw Wojskowych w dniu 27 maja 1928 r. w Ostrowie Wielkopolskim. Tego dnia odbyła się uroczystość wręczenia sztandaru 60 pułkowi piechoty. Po ceremonii odbyła się defilada zgromadzonych oddziałów, w której wziął udział rtm. Garliński i jego kawalerzyści. Po defiladzie Prezydent RP za zasługi położone w organizowaniu nowego typu kawalerii dekorował rtm. Garlińskiego Złotym Krzyżem Zasługi².

W ciągu następnego roku rtm. Garliński zorganizował już pułk kawalerii, który rozkazem Nr 1 prezesa Zarządu Głównego St. Rez. i B. Wojsk. RP majora Mariana Zyndram-Kościałkowskiego otrzymał nazwę: *Pierwszy Pułk Jazdy Stowarzyszenia Rezerwistów i Byłych Wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej*³.

W czerwcu 1929 r. Zarząd Okręgu Południowo-Poznańskiego St. Rez. i B. Wojsk. RP informował Departament Kawalerii MSWojsk., że Przysposobienie Wojskowe Konne rozciąga się na 9 powiatów, gdzie jest przeciętnie około 500 ludzi i koni, a mianowicie:

1. powiat Ostrów - 100
2. powiat Kępno - 60
3. powiat Ostrzeszów - 40
4. powiat Odolanów - 30
5. powiat Pleszew - 40
6. powiat Jarocin - 50
7. powiat Krotoszyn - 70
8. powiat Koźmin - 50
9. powiat Gostyń - 60⁴.

Rtm. Młodzianowski organizację Przystosobienia Wojskowego Konnego rozpoczął w 1928 r. na terenie powiatu łęczyckiego, nie wiedząc nic o działaniach w tym zakresie rtm. Gorlińskiego.

Jako dowódca batalionu PW hufców szkolnych rozpoczął werbunek do swego oddziału konnego w oparciu o młodzież szkolną pochodzenia wiejskiego. W ciągu roku zorganizował on Szwadron Przystosobienia Wojskowego Konnego Ziemi Łęczyckiej⁵.

Trzeci oddział tej kawalerii zorganizował por. rez. kaw. Mikołaj Glinka w 1929 r. jako Szwadron PW Konnego Powiatu Rawskiego.

Oba te szwadrony jako Dywizjon PW Konnego pod dowództwem rtm. Młodzianowskiego wzięły udział w defiladzie przed Prezydentem RP 29 czerwca 1929 r. podczas święta Wychowania Fizycznego i Przystosobienia Wojskowego w Spale⁶.

Ta nowa organizacja kawalerii uzyskała akceptację władz wojskowych. Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przystosobienia Wojskowego w dniu 26 sierpnia 1929 r. wydał Instrukcję Nr 7 "*Organizacja Przystosobienia Wojskowego Konnego*"⁷.

Instrukcja ta ustaliła organizację i obszar działania PW Konnego i przedstawiała się następująco:

1. Komenda Południowo-Poznańskiego Rejonu PW Konnego obejmuje tereny powiatów: Ostrów Wlkp., Kępno, Ostrzeszów, Odolanów, Krotoszyn, Koźmin, Pleszew, Jarocin, Gostyń, Kalisz. Siedziba Komendy - Ostrów Wlkp. Podległość służbowa przez dowódcę Brygady Kawalerii "*Poznań*". Przynależność gospodarcza - 15 puł;

2. Komenda Kujawskiego Rejonu PW Konnego obejmuje teren powiatów: Włocławek, Nieszawa, Lipno, Rypin. Siedziba Komendy - Toruń. Podległość służbowa - dowódcy Brygady Kawalerii "*Toruń*". Przynależność gospodarcza - szwadron zapasowy 18 puł;

3. Komenda Łęczyckiego Rejonu PW Konnego obejmuje powiat łęczycki. Siedziba Komendy - Łęczyca. Podległość służbowa - dowódcy 26 DP. Przynależność gospodarcza - 10 pułk artylerii polowej;

4. Komenda Rawskiego Rejonu PW Konnego obejmuje powiat rawski. Siedziba Komendy - Rawa Mazowiecka. Podległość służbowa - dowódcy 26 DP Skierniewice. Przynależność gospodarcza - 26 pap;

5. Komenda Wołkowskiego Rejonu PW Konnego obejmuje powiat wołkowski. Siedziba Komendy - Wołkowsk. Podległość służbowa - dowódcy 3 psk. Przynależność gospodarcza - 3 psk⁸.

W ciągu następnych lat praca nad formowaniem Przystosobienia Wojskowego Konnego zataczała coraz szersze kręgi i towarzyszyło jej duże zainteresowanie ze strony ludności rolniczej.

Kolejnym krokiem tej formacji kawalerii był nowy projekt instrukcji o organizacji Przystosobienia Wojskowego Konnego, opracowany w 1931 r. Projekt ten przygotował rtm. Młodzianowski⁹.

W listopadzie 1931 r. Państwowy Urząd WF i PW rozesłał projekt do dowódców Okręgów Korpusu, nakazując zapoznanie z nim dowódców brygad i pułków kawalerii oraz Inspektorów Grup Szwadronów Korpusu Ochrony Pogranicza. Na konferencjach prowadzonych przez dowódców OK zainteresowani oficerowie kawalerii mieli przedstawić swe wnioski i uwagi co do tego projektu. W projekcie pojawiła się też nowa nazwa formacji, której rtm. Młodzianowski proponował miano *Krakusi*¹⁰.

Zebrane uwagi i wnioski doprowadziły do tego, że 1 października 1932 r. Państwowy Urząd WF i PW wprowadził do realizacji Instrukcję Nr 9 "Organizacja Przystosowania Wojskowego Konnego" ¹¹. Paragraf 1 instrukcji podawał nazwę tej formacji, której to nadano miano *Krakusi*.

W dalszej części Instrukcja określała cele Przystosowania Wojskowego Konnego, władze, komendy rejonów, jednostki, komendantów oraz podawała kto mógł należeć do szeregów *Krakusów*.

Załącznik Nr 1 Instrukcji zawierał "Plan organizacji PW Konnego" na terenie kraju i przedstawiał się następująco:

Okręg Korpusu Nr I:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 1 Pułku Szwoleżerów obejmuje powiaty: Płońsk, Sochaczew, Grójec. Siedziba Komendy - Warszawa. Przynależność gospodarcza - 1 p. szwol.;
2. Komenda Rejonu PW Konnego 1 Pułku Strzelców Konnych obejmuje powiaty: Garwolin, Puławy, Kozienice, Radom. Siedziba Komendy - Garwolin. Przynależność gospodarcza - 1 psk;
3. Komenda Rejonu PW Konnego 5 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Ostrołęka, Łomża, Ostrów. Siedziba Komendy - Ostrołęka. Przynależność gospodarcza - 5 puł;
4. Komenda Rejonu PW Konnego 7 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Mińsk Mazowiecki, Węgrów, Sokołów. Siedziba Komendy - Mińsk Mazowiecki. Przynależność gospodarcza - 7 puł;
5. Komenda Rejonu PW Konnego 11 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Ciechanów, Przasnysz, Pultusk, Mława, Maków, Działdowo. Siedziba Komendy - Ciechanów. Przynależność gospodarcza - 11 puł;
6. Komenda Rejonu PW Konnego 4 Pułku Strzelców Konnych obejmuje powiaty: Płock, Sierpc, Gostyń. Siedziba Komendy - Płock. Przynależność gospodarcza - 4 psk;

Okręg Korpusu Nr II:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 12 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Krzemieniec, Dubno. Siedziba Komendy - Krzemieniec. Przynależność gospodarcza - 12 puł;
2. Komenda Rejonu PW Konnego 24 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Janów, Lublin, Lubartów, Biłgoraj. Siedziba Komendy - Kraśnik. Przynależność gospodarcza - 24 puł;
3. Komenda Rejonu PW Konnego 2 Pułku Strzelców Konnych obejmuje powiaty: Hrubieszów, Zamość, Chełm, Tomaszów i Krasnystaw. Siedziba Komendy - Hrubieszów. Przynależność gospodarcza - 2 psk;
4. Komenda Rejonu PW Konnego 19 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Włodzimierz, Horochów. Siedziba Komendy - Włodzimierz. Przynależność gospodarcza - 19 puł;
5. Komenda Rejonu PW Konnego 21 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Łuck i Równie do pasa granicznego KOP. Siedziba Komendy - Łuck. Przynależność gospodarcza - 21 puł;

Okręg Korpusu Nr III:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 4 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Wilno, Troki, Lida. Siedziba Komendy - Wilno. Przynależność gospodarcza - 4 puł;
2. Komenda Rejonu PW Konnego 13 Pułku ułanów obejmuje powiaty: Oszmiana, Mołodeczno do pasa granicznego KOP. Siedziba Komendy - Nowa Wilejka. Przynależność gospodarcza - 13 puł;
3. Komenda Rejonu PW Konnego 23 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Święciany, Postawy. Siedziba Komendy - Podbrodzie. Przynależność gospodarcza - 23 puł;
4. Komenda Rejonu PW Konnego 1 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Augustów, Sokółka. Siedziba Komendy - Augustów. Przynależność gospodarcza - 1 puł;
5. Komenda Rejonu PW Konnego 10 Pułku Ułanów obejmuje powiat Wysokie Mazowieckie. Siedziba Komendy - Białystok. Przynależność gospodarcza - 10 puł;
6. Komenda Rejonu PW Konnego 9 Pułku Strzelców Konnych obejmuje powiaty: Szczuczyn i Białystok. Siedziba Komendy - Białystok. Przynależność gospodarcza - szwadron zapasowy 9 psk;
7. Komenda Rejonu PW Konnego 3 Pułku Szwoleżerów obejmuje powiaty: Grodno z granicą południową jak bieg rzeki Werecia, dalej na zachód wzdłuż linii Poczobuty Petelczyce (włącznie). Siedziba Komendy - Grodno. Przynależność gospodarcza - szwadron zapasowy 3 p. szwol.;
8. Komenda Rejonu PW Konnego 2 Pułku Ułanów obejmuje powiat Suwałki. Siedziba Komendy - Suwałki. Przynależność gospodarcza - 2 puł;
9. Komenda Rejonu PW Konnego 3 Pułku Strzelców Konnych obejmuje powiaty: Wołkowysk, Szczuczyn Lidzki i południową część powiatu Grodno z granicą północną jak bieg rzeki Werecia, dalej na zachód wzdłuż linii Poczobuty Petelczyce (włącznie). Siedziba Komendy - Wołkowysk. Przynależność gospodarcza - 3 psk;

Okręg Korpusu Nr IV:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 7 Pułku Artylerii Lekkiej obejmuje powiaty: Częstochowa, Radomsko, Piotrków, Opoczno, Końskie, Włoszczowa. Siedziba Komendy - Częstochowa. Przynależność gospodarcza - 7 pał;
2. Komenda Rejonu PW Konnego 10 Pułku Artylerii Lekkiej obejmuje powiaty: Łódź, Brzeziny, Łask, Sieradz, Wieluń. Siedziba Komendy - Łódź. Przynależność gospodarcza - 10 pał;
3. Komenda Rejonu PW Konnego 26 Pułku Artylerii Lekkiej obejmuje powiaty: Skierniewice, Rawa Mazowiecka, Łowicz, Kutno, Łęczyca. Siedziba Komendy - Skierniewice. Przynależność gospodarcza - 26 pał;

Okręg Korpusu Nr V:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 3 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Lubliniec, Zawiercie, Tarnowskie Góry, Będzin, Świętochłowice, Katowice, Rybnik, Pszczyzna, Cieszyn, Bielsko-Biała i północne gminy powiatu Żywiec. Siedziba Komendy - Tarnowskie Góry. Przynależność gospodarcza - 3 puł;
2. Komenda Rejonu PW Konnego 8 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Olkusz, Miechów, Chrzanów, Kraków, Bochnia, Wadowice, Myślenice, Limanowa. Siedziba Komendy - Kraków. Przynależność gospodarcza - 8 puł;
3. Komenda Rejonu PW Konnego 5 Pułku Strzelców Konnych obejmuje powiaty:

Mielec, Dąbrowa, Brzesko, Tarnów, Ropczyce, Gorlice, Jasło i północne gminy powiatu Nowy Sącz. Siedziba Komendy - Tarnów. Przynależność gospodarcza - 5 psk;

Okręg Korpusu Nr VI:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 22 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Brody, Złoczów, Zborów, Kamionka Strumiłowa, Radziechów. Siedziba Komendy - Złoczów. Przynależność gospodarcza - 22 puł;
2. Komenda Rejonu PW Konnego 6 Pułku Strzelców Konnych obejmuje powiaty: Żółkiew, Rawa Ruska, Sokal. Siedziba Komendy - Żółkiew. Przynależność gospodarcza - 6 psk;
3. Komenda Rejonu PW Konnego 6 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Rohatyn, Żydaczów, Stryj, Kałusz, Stanisławów, Tlumacz, Horodenka, Kołomyja, Sniatyń. Siedziba Komendy - Stanisławów. Przynależność gospodarcza - 6 puł;
4. Komenda Rejonu PW Konnego 9 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Brzeżany, Tarnopol, Podhajce, Trembowla, Buczacze. Siedziba Komendy - Trembowla. Przynależność gospodarcza - 9 puł;
5. Komenda Rejonu PW Konnego 14 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Lwów, Bóbrka, Przemyślany. Siedziba Komendy - Lwów. Przynależność gospodarcza - 14 puł;

Okręg Korpusu Nr VII:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 15 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Środa, Jarocin, Ostrów, Kępno, Kalisz, Turek, Konin, Koło. Siedziba Komendy - Poznań. Przynależność gospodarcza - 15 puł;
2. Komenda Rejonu PW Konnego 17 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Leszno, Kościan, Wolsztyn, Gostyń, Rawicz, Krotoszyn, Śrem. Siedziba Komendy - Leszno. Przynależność gospodarcza - 17 puł;
3. Komenda Rejonu PW Konnego 7 Pułku Strzelców Konnych obejmuje powiaty: Czarnków, Międzychód, Szamotuły, Oborniki, Poznań, Nowy Tomyśl, Gniezno, Września. Siedziba Komendy - Poznań. Przynależność gospodarcza - 7 psk;

Okręg Korpusu Nr VIII:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 2 Pułku Szwoleżerów obejmuje powiaty: Morski, Kartuzy, Kościerzyna, Tczew, Chojnice, Starogard. Siedziba Komendy - Starogard. Przynależność gospodarcza - 2 p. szwol.;
2. Komenda Rejonu PW Konnego 16 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Bydgoszcz, Wyrzysk, Chodzież, Szubin, Wągrowiec, Żnin, Inowrocław, Mogilno. Siedziba Komendy - Bydgoszcz. Przynależność gospodarcza - 16 puł;
3. Komenda Rejonu PW Konnego 18 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Grudziądz, Świecie, Tuchola, Sępólno. Siedziba Komendy - Grudziądz. Przynależność gospodarcza - 18 puł;
4. Komenda Rejonu PW Konnego 8 Pułku Strzelców Konnych obejmuje powiaty: Chełmno, Wąbrzeźno, Brodnica, Lubawa, Toruń, Lipno, Rybin, Nieszawa, Włocławek. Siedziba Komendy - Włocławek. Przynależność gospodarcza - szwadron zapasowy 8 psk;

Okręg Korpusu Nr IX:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 25 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Pruzana, Kossów, Drohiczyn. Siedziba Komendy - Pruzana. Przynależność gospodarcza - 25 puł;
2. Komenda Rejonu PW Konnego Szwadronu Zapasowego 25 Pułku Ułanów obejmuje powiat Biała Podlaska. Siedziba Komendy - Łuków. Przynależność gospodarcza - szwadron zapasowy 25 puł;
3. Komenda Rejonu PW Konnego 26 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Baranowicze, Słonim. Siedziba Komendy - Baranowicze. Przynależność gospodarcza - 26 puł;
4. Komenda Rejonu PW Konnego Szwadronu Zapasowego 26 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Siedlce, Łuków. Siedziba Komendy - Łuków. Przynależność gospodarcza - szwadron zapasowy 26 puł;
5. Komenda Rejonu PW Konnego 27 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Nieśwież i Nowogródek. Siedziba Komendy - Nieśwież. Przynależność gospodarcza - 27 puł;
6. Komenda Rejonu PW Konnego Szwadronu Zapasowego 27 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Radzyń i Włodawa. Siedziba Komendy - Łuków. Przynależność gospodarcza - szwadron zapasowy 27 puł;
7. Komenda Rejonu PW Konnego Kadry 9 Dywizjonu Taborów obejmuje powiaty: Brześć, Bielsk Podlaski, Kobryń. Siedziba Komendy - Brześć. Przynależność gospodarcza - kadra 9 dyonu taborów;

Okręg Korpusu Nr X:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 20 Pułku Ułanów obejmuje powiaty: Rzeszów, Kolbuszowa, Krosno, Brzozów, Sanok, Lesko, Dobromyśl, Sambor. Siedziba Komendy - Rzeszów. Przynależność gospodarcza - 20 puł;
2. Komenda Rejonu PW Konnego 10 Pułku Strzelców Konnych obejmuje powiaty: Łańcut, Nisko, Przeworsk, Jarosław, Tarnobrzeg, Lubaczów, Jaworów, Mościska, Gródek Jagielloński, Przemyśl, Rudki. Siedziba Komendy - Łańcut. Przynależność gospodarcza - 10 psk;
3. Komenda Rejonu PW Konnego 10 Pułku Strzelców Konnych obejmuje powiaty: Ilża, Kielce, Opatów, Jędrzejów, Pińczów, Stopnica, Sandomierz. Siedziba Komendy - Kielce. Przynależność gospodarcza - 10 psk;

Korpus Ochrony Pogranicza:

1. Komenda Rejonu PW Konnego Brygada *Wilno* obejmuje:
  - szwadron KOP Nr 18 (Druja) - powiat Brasław
  - szwadron KOP Nr 6 (Łużki) - powiat Dżisna
  - szwadron KOP Nr 1 (Budślów) - powiat Wilejka
  - szwadron KOP Nr 8 (Krasne) - pas graniczny Mołodeczno.
 Siedziba Komendy - Wilno;
2. Komenda Rejonu PW Konnego Brygady *Nowogródek* obejmuje:
  - szwadron KOP Nr 2 (Iwieniec) - powiat Wołożyn
  - szwadron KOP Nr 9 (Stołpce) - powiat Stołpce.
 Siedziba Komendy - Baranowicze;
3. Komenda Rejonu PW Konnego Brygady *Wołyń* obejmuje:
  - szwadron KOP Nr 4 (Niewirków) - pas graniczny Równe

szwadron KOP Nr 11 (Mizocz) - powiat Zdolbunów.

Siedziba Komendy - Łuck;

4. Komenda Rejonu PW Konnego Brygady *Polesie* obejmuje:

szwadron KOP Nr 16 (Lenin) - powiat Stolin

szwadron KOP Nr 17 (Rokitno) - powiat Sarny

szwadron KOP Nr 5 (Żurno) - powiat Kostopol.

Siedziba Komendy - Sarny;

5. Komenda Rejonu PW Konnego Brygady *Podole* obejmuje:

szwadron KOP Nr 12 (Hnilice) - powiat Zbaraż, Skalał

szwadron KOP Nr 13 (Czortków) - powiat Kopyczyńce, Czortków

szwadron KOP Nr 14 (Zaleszczyki) - powiat Borszczów, Zaleszczyki.

Siedziba Komendy - Czortków¹².

Ze względów budżetowych i personalnych Komendy *Krakusów* miały rozpocząć pracę w miarę uzyskanych środków na ten cel. Z tego też powodu w pierwszej fazie państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego uruchomił następujące Komendy Rejonów na terenie poszczególnych Okręgów Korpusu:

Okręg Korpusu Nr I:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 4 Pułku Strzelców Konnych

Okręg Korpusu Nr II:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 24 Pułku Ułanów

2. Komenda Rejonu PW Konnego 19 Pułku Ułanów

3. Komenda Rejonu PW Konnego 21 Pułku Ułanów

Okręg Korpusu Nr III:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 4 Pułku Ułanów

2. Komenda Rejonu PW Konnego 13 Pułku Ułanów

3. Komenda Rejonu PW Konnego 23 Pułku Ułanów

4. Komenda Rejonu PW Konnego 1 Pułku Ułanów

5. Komenda Rejonu PW Konnego 3 Pułku Szwolężerów

6. Komenda Rejonu PW Konnego 3 Pułku Strzelców Konnych

Okręg Korpusu Nr IV:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 7 Pułku Artylerii Lekkiej

2. Komenda Rejonu PW Konnego 10 Pułku Artylerii Lekkiej

3. Komenda Rejonu PW Konnego 26 Pułku Artylerii Lekkiej

Okręg Korpusu Nr VII:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 15 Pułku Ułanów

Okręg Korpusu Nr VIII:

1. Komenda Rejonu PW Konnego 8 Pułku Strzelców Konnych

Korpus Ochrony Pogranicza

1. Komenda PW Konnego Szwadronu KOP Nr 18

2. Komenda PW Konnego Szwadronu KOP Nr 6
3. Komenda PW Konnego Szwadronu KOP Nr 1
4. Komenda PW Konnego Szwadronu KOP Nr 8
5. Komenda PW Konnego Szwadronu KOP Nr 2
6. Komenda PW Konnego Szwadronu KOP Nr 17
7. Komenda PW Konnego Szwadronu KOP Nr 5
8. Komenda PW Konnego Szwadronu KOP Nr 4
9. Komenda PW Konnego Szwadronu KOP Nr 11¹³.

Jednocześnie aby wesprzeć działalność PU WF i PW w kierunku dalszego rozwoju Przystosowania Wojskowego Konnego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydało okólnik Nr 11 z dnia 11 lutego 1933 r., który przewidywał zwolnienia od obowiązku dostarczenia podwód gminnych dla właścicieli koni, oddających wierzchowce do pw konnego¹⁴.

Przypisy:

1. Roman Medwicz, Formacje Krakusów w kawalerii polskiej 1813-1939, *"Nota"*, (Częstochowa) 1987, s. 17; Stanisław Młodzianowski, Historia Krakusów, *"Przegląd Kawalerii"*, 1959, Nr 16, s. 428.
2. R. Medwicz, Formacje Krakusów, s. 19.
3. Wyciąg z Rozkazu Nr 1§ 9 Centralne Archiwum Wojskowe (CAW), Departament Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych sygn. I 300.30.185.
4. Pismo Stowarzyszenia Rezerwistów i Byłych Wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej, CAW Dep. Kawalerii MSWojsk. sygn. I 300.30.185.
5. St. Młodzianowski, Historia Krakusów, *Prz.Kaw.* Nr 16, s. 430.
6. Tamże, s. 430,431; R. Medwicz, Formacje Krakusów w kawalerii polskiej 1813-1939, Cz. II - *"Nota"*, (Częstochowa) 1987, s. 3.
7. Organizacja Przystosowania Wojskowego Konnego, Warszawa 1929.
8. Tamże § 21.
9. CAW, 17 Brygada Kawalerii sygn. I 314.14.26; St. Młodzianowski, Historia Krakusów, s. 434.
10. CAW, 17 Brygada Kawalerii sygn. I 314.14.26.
11. Organizacja Przystosowania Wojskowego Konnego, Warszawa 1932, Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Lublinie, Akta Wydziału Wojskowego Urzędu Wojewódzkiego (1919-1939) sygn. 61.
12. Tamże.
13. Tamże, załącznik Nr 2.
14. Lubelski Dziennik Wojewódzki 1933 r. Nr 7 poz. 50 z dnia 15.03.1933 r.

SUMMARY:

The Officers Training Corps Association "Krakus"'s organization. The first phase

The Officers Training Corps Association "Krakus"'s was the last existing kind of cavalry which was created in the IIInd Polish Republic. This article discusses the matters connected with these troops formation's organization in specified areas of the country. In the further part the author presents the plan of The Officers Training Corps's organization on the basis of the instruction issued by the State Department of Physical Education and The Officers Training Corps on 01 October 1932.